

Cernin uusi hiukkaskiihdytin luottaa suomalaisyrityksen virtalähteisiin

12.9.2008 07:46 — Kalevi Nikulainen

Suomalaiseen Kemppi-konserniin kuuluva Kempower ilmoittaa, että se on mukana maailman suurimman hiukkaskiihdyttimen rakennusprojektissa, sillä suurin osa uuden hadronitörmäyttimen tarvitsemasta sähköenergiasta on peräisin lahtelaisyhtymän valmistamista virtalähteistä.

Euroopan hiukkasfysiikan tutkimuskeskuksen Cernin vuosikymmeniä valmistelema suurhanke toteutui, kun Ranskan ja Sveitsin rajalla käynnistettiin kaikkien aikojen suurin hiukkaskiihdytin keskiviikkona.

Kyseessä on 27 kilometrin pituinen hadronitörmäytin, jonka avulla pyritään selvittämään aineen perusrakenteeseen liittyviä kysymyksiä. Uuden törmäyttimen toivotaan tuovan mullistavaa tietoa muun muassa materian alkuperään ja maailmankaikkeuden syntyyn liittyvistä asioista.

Tässä historiallisessa projektissa on ollut mukana myös kaarihitsauslaitteita valmistava suomalaisyritys Kemppi, jonka tytäryhtiön Kempowerin suunnittelemat virtalähteet tuottavat suurimman osan hiukkaskiihdyttimen tarvitsemasta sähkövirrasta.

Suurkaupalla oli työllistävä vaikutus

Kempower toimitti kiihdyttimeen yli 200 kappaletta Kempower 6000-8000 A -tyyppisiä virtalähteitä. Ne tuottavat noin 60 prosenttia kiihdyttimessä käytettävien suprajohtavien magneettien tarvitsemasta sähköenergiasta. Magneeteilla ohjataan häviävän pienten hiukkasten liikeratoja niiden kiitäessä lähes valon nopeudella tunnelissa, joka sijaitsee sadanmetrin syvyydessä maan alla.

Yli seitsemän miljoonan euron arvoiset virtalähdekaupat solmittiin Kempin ja CERNin välillä vuonna 2004. Alun perin tilaus oli tarkoitus jakaa kahden eri toimittajan kesken, mutta tarjouskilpailun jälkeen Cern päätyi kuitenkin tilaamaan koko määrän Lahdesta.

Suomalaisyhtiön mukaan tilauksella oli myös suuri työllistävä vaikutus, sillä pelkästään Kempille ja Kempowerille se merkitsi ainakin 25 henkilötyövuotta, ja alihankkijat mukaan luettuna vieläkin enemmän.

<http://www.digitoday.fi/yhteiskunta/2008/09/12/cernin-uusi-hiukkaskiihdytin-luottaa-suomalaisyrityksen-virtalahteisiin/200823726/66>